

LOKALHISTORIA I ÖREBRO LÄN

Tid: 18.00 – ca 20.15 Höstterminen 2010 och vårterminen 2011

Plats: ArkivCentrum Örebro län, Nikolaigatan 3, Örebro tel. 019 - 611 29 00

Kursledare: Yvonne Bergman tel. arb. 019 - 611 29 00

Sören Klingnéus tel. 070 - 612 34 72

E-post: yvonne.bergman@arkivcentrum.se, soeren.klingneus@oru.se

Kurslitteratur: Brukat och byggt i Örebro län. Program för kulturmiljövård i Örebro län, del 1.

Höstterminen 2010

6/9

Registrering, introduktion samt arkivkunskap

Föreläsare: Yvonne Bergman, ArkivCentrum Örebro län

Rekommenderad bredvidläsning: *Per Clemensson, Kjell Andersson: Hembygdsforska! Steg för steg, s 16-23*

Vad är lokalhistoria och hur skriver man uppsats?

Föreläsare: Sören Klingnéus

Rekommenderad bredvidläsning *Anna Götlind och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria, s. 13-50, 163-193, 204-214*

20/9

Ortstradition och historia. De källkritiska grundreglerna

Föreläsare: Sören Klingnéus

Rekommenderad bredvidläsning: *Anna Götlind och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria, s. 51-57*

Handskriftsläsning

Föreläsare: Håkan Henriksson, ArkivCentrum Örebro län

Rekommenderad bredvidläsning: *Lars Svensson: Nordisk paleografi, s. 42-49; R. Svedlund & O Svenonius: Svenska skriftprov 1464-1928, s. 5-12; Alf Åberg: Läsning av gamla handstilar, s. 9-13*

4/10

Närke under medeltiden

Föreläsare: Louise Berglund, Örebro Universitet

Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län s. 217-220, 232-236, 274-276*

Rekommenderad bredvidläsning: *Gustaf Jonasson: Medeltidens Örebro, s. 77-95*

18/10

Från stenåldersjägare till runristare. Örebro län under 9000 år

Föreläsare: David Damell

Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län s. 25-82*

Rekommenderad bredvidläsning: *Martin Edlund: Råszwarsby – där vikingarna slog sig ner i Bergslagen. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 120-130; Jenny Holm: Olika bergarters betydelse under äldre stenålder. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 87-93.*

- 1/11 Vad våra ortnamn berättar**
Föreläsare: Per-Axel Wiktorsson
Rekommenderad bredvidläsning: *Karin Calissendorff & Anna Larsson: Ortnamn i Närke (valda delar); Harry Ståhl: Ortnamn och ortnamnsforskning, s. 11-47; Per-Axel Wiktorsson: Bergsbruk och namn. En ortnamnsstudie om Bergslagen.*
- 15/11 Centralmakten och lokalsamhället möts. Örebro, Närke och länet 1500-1700**
Föreläsare: Lennart Hedberg
Rekommenderad bredvidläsning: *Lennart Hedberg: Vasaborgen i Örebro. Apxlock ur slottets äldre historia, s. 19-101; Lennart Hedberg: Örebro slott och murstenen från Hällabrottet. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 7-19.*
- Att tolka historien – exemplet Strövtåg i Östergötland.**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Vi ser tillsammans på en film och diskuterar tolkningsproblematiken.
- 29/11 Att hitta uppgifter om människor i det förgångna. Tips och råd kring hur man kan använda kyrkoarkiv, domstolshandlingar och mantalslängder i den lokalhistoriska forskningen.**
Föreläsare: Stefan Nilsson, Örebro stadsarkiv
- 13/12 Bergshanteringens betydelse för Örebro län**
Föreläsare: Håkan Henriksson, ArkivCentrum Örebro län
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 140-156*
Rekommenderad bredvidläsning: *Annette Thörnquist: Allmogesmide och smideshandel i södra Närke och Norra Östergötland. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 7-30; Stefan Backius: Bolagstorp och jordbrukstorp Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 52-68.*

Vårterminen 2011

- 10/1 Bondebygd i förvandling - om länets agrarhistoria**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 83-117, 130-134*
Rekommenderad bredvidläsning: *En förbisedd länsbeskrivning från 1762. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3, s. 5-37.*
- 24/1 Byggnadskultur och byggnadsvård i Örebro län**
Föreläsare: Mia Geijer, Länsstyrelsen i Örebro
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 123-130, 135-137, 147-149, 156-162, 207-213, 243-246*
Rekommenderad bredvidläsning: *Estrid Esbjörnson: Kyrkorna i Örebro län – tusen års historia, s. 177-190; Hanna Domfors: Skiffer för husbehov. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 59-74; Estrid Esbjörnson: Sten i kyrkobyggnader. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 75-86.*

- 7/2 Krigsmakt och bygd - militärväsendet i Örebro län**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 267-271*
Rekommenderad bredvidläsning: *Ulla Höjenberg: Officershustrur under Stormaktstiden. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 110-119.*
- 21/2 Vad gjorde kvinnorna när männen skrev historia?**
Föreläsare: Gunnela Björk, Örebro Universitet
Rekommenderad bredvidläsning: *Patroner, gästgivare och andra kvinnor. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 9; Gunnela Björk: Nykterhetsfrågan - en kvinnofråga? Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 4, s. 43-66; Knut Kjeldstadli: Det förflutna är inte vad det en gång var, s. 184-199; Anna Götling och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria, s. 58-74*
- 7/3 Folkrörelserna i länet**
Föreläsare: Yvonne Bergman, ArkivCentrum Örebro län
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 247-253*
Rekommenderad bredvidläsning: *Åsa Norell: Roparerörelsen i Kvistbro. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 6, s. 37-57; Erik Bengtson: Stora Valla – profan kyrka mitt i byn? Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 31-36; Jan Bolin: 1 maj i Karlskoga – om ett kommunistiskt dilemma under 1940-talet. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 69-83.*
- 21/3 Emigrationen i länet**
Föreläsare: Stefan Nilsson, Örebro Stadsarkiv
Rekommenderad bredvidläsning: *Ulf Beijbom: Amerika, Amerika. En bok om Utvandringen, s. 38-64; Håkan Henriksson: Spår av Örebro län i Amerika. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5, s. 7-29.*
- OBS: Lokal: Stadsarkivet, Grenadjärstaden**
- 4/4 Örebro – från slumrande småstad till slamrande storstad**
Föreläsare: Thord Strömberg, Örebro Universitet
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 118-123, 162-172, 181-185, 200-206; Skor, kex och statens trygga kaka. Industristaden Örebro växer fram: företagare, fackföreningar och politik 1900-1950. Red. Thord Strömberg.*
- 18/4 Uppsatsredovisning**
- 2/5 Uppsatsredovisning och kursavslutning**
OBS! Lokal: Universitetsbiblioteket

Kursen ges i samarbete med Lokalhistoriska Sällskapet i Örebro län, ArkivCentrum Örebro län samt Folkuniversitetet

Litteraturlista

Kurslitteratur

Brukat och byggt i Örebro län. Program för kulturmiljövård i Örebro län, del 1

Rekommenderad litteratur

- Beijbom, Ulf: Amerika, Amerika. En bok om utvandringen.
Calissendorff, Karin och Larsson, Anna: Ortnamn i Närke.
Clemensson, Per och Andersson, Kjell: Hembygdsforska! Steg för steg.
Estrid Esbjörnson: Kyrkorna i Örebro län – tusen års historia.
Götlind, Anna och Kåks, Helena: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria.
Hedberg, Lennart: Vasaborgen i Örebro. Axplock ur slottets äldre historia.
Jonasson, Gustaf: Medeltidens Örebro.
Kjeldstadli, Knut: Det förflutna är inte vad det en gång var.
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 4
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 6
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 9, Patroner, gästgivare och andra kvinnor
Skor, kex och statens trygga kaka. Industristaden Örebro växer fram: företagare, fackföreningar och politik 1900-1950. Red. Thord Strömberg.
Ståhl, Harry: Ortnamn och ortnamnsforskning.
Svedlund, R & Svenonius, O: Svenska skriftprov 1464-1928.
Svensson, Lars: Nordisk paleografi.
Wiktorsson, Per-Axel: Bergsbruk och namn. En ortnamnsstudie om Bergslagen.
Åberg, Alf: Läsning av gamla handstilar.